

С Т А Н О В И Щ Е

**от проф. Веселин Костов Василев, д.пс.н.
ПУ „Паисий Хилендарски”**

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор” в Област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки. Професионално направление: 3.2. Психология; Научна специалност: Педагогическа и възрастова психология

Автор: Зои Теодорос Диамантопулу

Тема: „Емоционалност и ценности на учителя“

Научен ръководител: Доц. д-р Мария Мутафова

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ съм определен за член на Научното жури за защита на дисертационен труд на тема: „Емоционалност и ценности на учителя“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.2. Психология; Научна специалност: Педагогическа и възрастова психология

Автор на дисертационния труд е Зои Теодорос Диамантопулу, докторант към катедра „Психология“ с научен ръководител доц. д-р Мария Мутафова.

Зои Диамантопулу е завършила успешно обучението си като докторант в катедра „Психология“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград и е отчислена с право на защита. След представяне на завършен дисертационен труд тя има право и готовност за неговата официална защита.

2. Актуалност на тематиката и познаване на проблема

Дисертацията на Зои Диамантопулу е посветена на актуална тематика, сближаваща проблематиките на психологията и

аксиологията, а изследването на съотношението между личностно качество и набор от ценности придава несъмнена значимост на разработката с оглед обогатяването на познанието ни за учителската професия. Не е възможно в едно изследване да се получи пълен и окончателен отговор на поредицата от въпроси, формулирани в целта и задачите на емпиричното изследване, но настоящата дисертация определено хвърля светлина върху някои от тях и това веднага ѝ придава качествата актуалност и перспективност.

Докторантът показва добро познаване на проблема, което си проличава от цялостното композиране на дисертацията, включваща две равностойни съставки (теоретична част и емпирично изследване), от коректната постановка на емпиричното проучване и доброто равнището на неговото реализиране.

3. Методика на изследването

Изследователската методика е адекватна на замисъла на дисертационното изследване. Подбрани са два изследователски инструменти, които позволяват да се получат емпирични данни, релевантни на изследователската цел:

- Личностна ска̀ла за изследване на степента на изразеност на емоционалността като личностно качество на учителите (ска̀лата е специализиран и редуциран фрагмент от по-голям тест);

- Личностна ска̀ла за изследване на ценностните ориентации (модифицирана на български език методика на М. Рокич).

Приложени са подходящи методи за статистическата обработка на емпиричните данни.

4. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа 196 страници основен текст, разпределен в увод, три глави, заключение (съдържащо три извода и препоръка за практиката) и литература от 140 заглавия на латиница), както и 3 стр. с 2 приложения, представящи инструментите на изследването.

В първа глава е представен теоретичен обзор, представящ редица автори и теории, свързани основно с личностни и междуличностни проблеми. Обзорът-анализ сам по себе си е интересен и коректен и свидетелства за начетеността на докторанта, но погледнат цялостно оставя впечатлението за прекалена многопосочност и трудно може да се открие центрирането на многобройните автори и теми около основната проблематика на дисертацията. Не е лесно да свържем пряко, например, теориите на Карл Юнг, Алфред Адлер и Стенли Милграм (а и на някои други автори, включени в обзора) с емоционалността и ценностите на учителя.

Изследователската програма, която представлява съдържанието на втора глава, е ясно и коректно формулирана, като в целта обстоятелствено са проследени взаимовръзките между емоционалността на учителите и дълга поредица от ценности. Тази цел е конкретизирана в организационните задачи по провеждането на емпиричното изследване, изследователската задача, както и в три предпоставени хипотези, които го насочват и осмислят.

В емпиричното изследване са обхванати 120 учители с различен трудов стаж.

В трета глава са представени емпиричните данни от изследването, които са обработени със статистическата процедура линеен регресионен анализ. Те са представени обстоятелствено и онагледено чрез 103 таблици, които са придружени с тълкователни коментари. Финалната част от трета глава съдържа лаконични изводи, констатиращи, че съответната хипотеза е потвърдена, придружени с кратко формулирана препоръка. Приносите са по-скоро синтезиран отчет на извършеното, отколкото самооценка на постигнатото, и могат да се приемат като основателни.

В организационен план изследването е коректно планирано и осъществено, като реализира коректно изследователския замисъл. Това е основанието моята обща оценка на дисертационната разработка да бъде положителна. От двете съставки на дисертационното изследване – теоретичния обзор/анализ и проведеното емпирично изследване – емпиричното изследване безспорно е по-качествената.

Отделни дребни недостатъци на дисертацията, някои от които вече посочих, не снижават нейната положителна обща оценка.

5. Преценка на публикациите и автореферата

Авторефератът отразява пълно съдържанието на дисертационния труд, като отговаря на изискването чуждестранните докторанти да представят разширен автореферат (в случая обемът му е 116 стр.). Чрез публикациите на докторанта – три на брой, като всички са отпечатани в научни сборници – професионалната общност е получила възможността да се запознае с основните резултати от дисертационното изследване на Зои Диамантопулу.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на Зои Дамантопулу „Емоционалност и ценности на учителя“ доказва, че по време на докторантското си обучение тя е придобила необходимите умения да замисля и осъществява самостоятелно научно-приложни изследвания в областта на психологическата наука. Дисертацията покрива изискванията на ЗРАСРБ, поради което без колебание я **оценявам положително и предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на докторанта Зои Теодорос Диамантопулу образователно-научната степен „доктор по психология“**.

12. 10. 2021 г.
Пловдив

Изготвил становището:
/Проф. д.пс.н. Веселин Василев/